

TISKOVÁ ZPRÁVA

Kontakt pro novináře

Mgr. Daniel Vondrouš, expert na politiku životního prostředí a ředitel, Zelený kruh, 724 215 068,
daniel.vondrous@zelenykruh.cz

Představitelé ČSSD bojkotují volební závazky vlastní strany

Realizaci některých důležitých plánů Sobotkova kabinetu přímo blokuje vysoce postavení sociální demokraté. ČSSD i vláda slibovaly zjednodušit a zrychlit rozhodování o stavbách a zachovat přitom lidem možnost vyjadřovat se k jejich dopadům na životní prostředí. Proti zjednodušení se postavilo několik rezortů včetně ministerstva vedeného dnes již odvolaným Janem Mládkem (ČSSD). Poslanec Jaroslav Foldyna (ČSSD) chce zase lidem zakázat připomínkování prachu či hluku ze staveb v okolí. Bojkot volebních slibů může ČSSD, která dnes zahajuje svůj sjezd, před volbami silně poškodit.

V Praze 10. března 2017

Příprava, povolování i realizace staveb v Česku probíhají neúměrně dlouho. Jednou z mnoha příčin je složitá legislativa. Sobotkova vláda ji proto slíbila zjednodušit a zpřehlednit pod heslem „jeden úřad, jedno rozhodnutí, jedna žaloba“ a zachovat přitom stávající možnosti lidí připomínkovat vliv staveb na životní prostředí¹⁾. Takové řešení podporují také ekologické organizace. Vládní návrh novely stavebního zákona²⁾, o kterém jednájí poslanci, ale porušuje oba sliby - nepřináší významné zjednodušení rozhodování a práva občanů výrazně omezuje. Vládní závazky se v tomto případě kryjí s volebními sliby vládní ČSSD. Za jejich zpochybněním stojí také představitelé ČSSD.

Vládní návrh ruší tzv. veřejná slyšení či zveřejňování odborného posudku EIA, z rozhodování o kácení kvůli stavbám vyřazuje veřejnost aj.³⁾. Ještě mnohem dál ale jde pozměňovací návrh poslance Jaroslava Foldyny (ČSSD). Pokud by byl schválen, lidé by už nemohli poslat úřadům názor na prach či hluk např. ze stavby čerpací stanice či průmyslového provozu v sousedství. Podle Foldyny budou moci úřední rozhodování nadále připomínkovat jen majitelé nemovitostí. Toto právo chce ale vzít všem ostatním sousedům (nájemníkům), kteří se k hluku, zápachu či likvidaci zeleně dosud vyjadřovali prostřednictvím občanských spolků, většinou na místní úrovni.

Foldyna tvrdí, že chce zabránit „nadměrným a nepodloženým blokáčím výstavby a potencionálního ekonomického rozvoje“. Ve skutečnosti se ale jeho návrh procesem rozhodování či jeho lhůtami vůbec nezabývá. Samo vyloučení veřejnosti rozhodování o stavbách urychlit nemůže. Platné zákony totiž stanoví stejně krátké a nepřekročitelné lhůty pro vyjádření všech (tedy i zbývajících) účastníků řízení. Státní úřady pak rozhodují, zda získané podněty využijí či zahodí. Foldynův návrh ale porušuje vládní prohlášení¹⁾, platné mezinárodní závazky ČR⁴⁾ a ústavní právo lidí na příznivé životní prostředí. Navíc je formulován tak, že v případě schválení by způsobil chaos v rozhodování úřadů a vedl k soudním sporům či tzv. infringementu Evropské komise.

Poslanec Jan Birke z ČSSD ve Sněmovně spolupředkládá další návrh, kterým chce např. zabránit ornitologům, aby se vyjadřovali ke stavbám, které hrozí zničit hnízdiště ohrožených ptáků. V praxi přitom tyto návrhy odborné veřejnosti nezpochybňují samotné stavby, ale pomáhají úřadům najít takové úpravy, které omezí jejich negativní dopady na existenci vzácných zvířat.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Klíčové zjednodušení stavební legislativy ve vládě zablokovali ministři v čele s Janem Mládkem. Vládní návrh stavebního zákona tak naopak vícekolejnost rozhodování posiluje a navyšuje byrokracii. O energetických stavbách má podle něj rozhodovat ministerstvo průmyslu a obchodu, o dopravních ministerstvo dopravy. Investoři si ale mohou zvolit, že o umístění těchto staveb rozhodnou stavební úřady. Vyškolení úředníci pak musí být připraveni na všech místech. Toto řešení navíc znamená silný střet zájmů. Například o dopravních stavbách má rozhodovat stejný úřad (ministerstvo dopravy), který je plánuje, připravuje i platí.

Citace Daniela Vondrouše, legislativního experta Zeleného kruhu: *„ČSSD slibovala řešení problémů obyčejných lidí. Někteří její představitelé ale plnění těchto slibů bojkotují. Namísto urychlení zbytečně složitého rozhodování o stavbách prosazují omezení práva občanů na zdravé životní prostředí. Pokud chce ČSSD získat vyšší důvěru voličů, měla by se sjednotit při prosazování svých slibů.“*

Poznámky:

- 1) Programové prohlášení vlády uvádí: *„Vláda zachová současnou legislativně zaručenou úroveň občanských práv týkajících se životního prostředí ...“* <http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/dulezite-dokumenty/programove-prohlaseni-unor-2014.pdf>, (str. 8, odstavec 5).
- 2) <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&t=927>
- 3) <http://www.zelenykruh.cz/bily-slider-na-hp/vlada-navrhuje-nepruhledne-rozhodovani-o-stavbach-novela-stavebniho-zakona-vstupuje-do-snemovny>
- 4) Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, http://www.mzp.cz/cz/umluva_pristup_informace

Informace pro média

Zelený kruh je asociace, která sdružuje 26 významných ekologických nevládních organizací působících v České republice. Asociace se věnuje plošnému monitorování zákonů a politik, koordinuje legislativní kampaně a poskytuje aktivní podporu při advokační činnosti zaměřené na zachování kvalitní ochrany životního prostředí a vysoké úrovně občanských práv v rozhodovacích procesech. Dlouhodobě se zabývá problematikou účasti veřejnosti na rozhodování o záměrech a projektech s dopadem na životní prostředí. Zelený kruh se také věnuje koordinaci výběru nevládních expertů a expertek do mezioborových pracovních skupin a poradních orgánů a komisí vlády a koordinuje vznik společných připomínek, pozic a veřejných vyjádření ekologických organizací k významným situacím v ochraně životního prostředí.

Více informací naleznete na www.zelenykruh.cz/o-nas.